

PROFESIONALNA REHABILITACIJA

Prema članku 44. Zakona o mirovinskom osiguranju – skraćeno ZOMO (Narodne novine, broj 157/13, 151/14, 33/15, 93/15 i 120/16) profesionalna rehabilitacija je skup aktivnosti (praktično stjecanje i primjena znanja, vještina i navika) radi osposobljavanja invalida rada za rad uz očuvanje njegove preostale radne sposobnosti i to:

- prekvalifikacijom – osposobljavanjem / školovanjem za poslove drukčije od onih koje je osiguranik obavljao ili
- dokvalifikacijom – dopunskim osposobljavanjem za obavljanje poslova prema preostaloj radnoj sposobnosti.

Pravo na profesionalnu rehabilitaciju **imaju**:

- radnici i s njima prema posebnim propisima izjednačene osobe, obrtnici te osobe koje samostalno obavljaju profesionalnu djelatnost (osiguranici iz članka 9. stavka 1., 10. i 12. te osigurane osobe iz 19. do 21. ZOMO) kod kojih je prije navršene 53. godine života nastalo smanjenje sposobnosti za rad uz preostalu radnu sposobnost
- ako je smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost nastalo zbog ozljede izvan rada ili bolesti, osiguranik ima pravo na profesionalnu rehabilitaciju ako ispunjava uvjete mirovinskog staža za stjecanje prava na invalidsku mirovinu
- ako je smanjenje radne sposobnosti uz preostalu radnu sposobnost nastalo zbog ozljede na radu ili profesionalne bolesti, osiguranik ima pravo na profesionalnu rehabilitaciju bez obzira na dužinu mirovinskog staža.

Profesionalnu rehabilitaciju osiguranika **provodi** specijalizirana javna ustanova koja provodi profesionalnu rehabilitaciju osoba s invaliditetom (Centar za profesionalnu rehabilitaciju – Zagreb, Osijek, Rijeka i Split).

Na postupak provedbe profesionalne rehabilitacije i zapošljavanja osiguranika koji se profesionalnom rehabilitacijom osposobljavaju za rad ili su se osposobili za rad na odgovarajući način primjenjuju se propisi kojima je uređena profesionalna rehabilitacija i zapošljavanje osoba s invaliditetom.

Troškove profesionalne rehabilitacije za osiguranike iz članka 9. stavka 1., čl. 10. i 12., članka 19. stavka 1. t. 2. i 3. i stavka 2., čl. 20. i 21. ZOMO-a snosi i isplaćuje Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje, a za osigurane osobe iz članka 19. stavka 1. točke 1. ZOMO-a (osobe osigurane u određenim okolnostima, npr. učenici za vrijeme prakse) troškove profesionalne rehabilitacije isplaćuje Zavod na teret državnog proračuna.

Invalidu rada **radni odnos** počinje mirovati s danom stupanja na profesionalnu rehabilitaciju, a do završetka profesionalne rehabilitacije ostvaruje staž osiguranja i naknadu plaće u vezi s pravom na profesionalnu rehabilitaciju te je i osiguran po toj osnovi.

Pravo na naknadu plaće u vezi s pravom na profesionalnu rehabilitacijom osiguraniku pripada:

- za vrijeme čekanja na profesionalnu rehabilitaciju
- za vrijeme trajanja profesionalne rehabilitacije
- za vrijeme čekanja zaposlenja nakon završene profesionalne rehabilitacije **ali najduže 12 mjeseci, odnosno 24 mjeseca (ozljeda na radu ili profesionalna bolest), ovisno o uzroku smanjenja radne sposobnosti**, pod uvjetom da se u roku od 30 dana od dana završetka

profesionalne rehabilitacije prijavio nadležnoj službi zapošljavanja kojoj se i dalje redovito prijavljuje.

Kada se profesionalna rehabilitacija obavlja izvan mjesta prebivališta invalida rada, a ne može se osigurati stalni prijevoz od mjesta stanovanja do mjesta gdje se obavlja profesionalna rehabilitacija, invalidu rada se osigurava smještaj i prehrana ili naknada troškova smještaja i prehrane za vrijeme profesionalne rehabilitacije u drugom mjestu u svoti koju odredi Zavod općim aktom.

Prema članku 6. Zakona o profesionalnoj rehabilitaciji i zapošljavanju osoba s invaliditetom (Narodne novine, broj 157/13 i 152/14), uvjeti i način provedbe profesionalne rehabilitacije osoba s invaliditetom uređuju se ugovorom između naručitelja usluge i centra za profesionalnu rehabilitaciju.

Postupak profesionalne rehabilitacije pokreće i financira naručitelj usluge, koji može biti:

(2) Postupak profesionalne rehabilitacije pokreće i financira naručitelj usluge, koji može biti:

- Hrvatski zavod za mirovinsko osiguranje
- Hrvatski zavod za zapošljavanje
- Hrvatski zavod za zdravstveno osiguranje
- ministarstvo nadležno za socijalnu politiku putem centara za socijalnu skrb
- osiguravajuće društvo
- poslodavac
- jedinica lokalne i područne (regionalne) samouprave
- privatni naručitelj (osoba s invaliditetom, roditelj, zakonski zastupnik, skrbnik)

Postupak profesionalne rehabilitacije može pokrenuti i financirati jedan ili više naručitelja usluge.